

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה לניהול
בית הספר למוסמכים במינהל עסקים
החוג לחשבונאות

סוגיות בשליטת חברות

מרצה: פרופ' חיים פלק
מתרגל: סטניסלב רוזנשטיין

סמסטר א' תשע"א
מועד ב'

ש ו נ ס ו

יום-ראשון 25.3.11, שעה 09:00

מועד הבחינה:

שעתיים

משך הבחינה:

3 עמודים

מס' עמודים:

מותר השימוש בחומר עזר.

חומר עזר:

CC-6

שאלות 1, 2, 3 – הן חובה, בין שאלות 4 ו 5 יש לענות על אחת מהן.

ב ה צ ל ח ה !!

הוראות חשובות לצורך סריקת מחברת הבחינה:

- נא להמנע מכתובה בעט ירוק או בעפרון.
- נא לא לכתוב בתחום השוליים.

בתום הבחינה על התלמיד להקפיד ולמסור למשגיחה באופן אישי את גיליון ומחברות הבחינה, ולהמתין עד אשר תסמן המשגיחה את המסירה.

שאלה 1 - 35%

כאשר מידע מסוים בדוח הכספי של חברה נמצא פגום, החברה מפרסמת בדרך כלל דוח כספי מתוקן (Restatement). במקרה כזה השוק מגיב, בדרך כלל, בירידת מחיר המניה של החברה המנפיקה דוח מתוקן ושל מחירי המניות של החברות האחרות באותו ענף, גם אם לא הנפיקו דוח כספי מתוקן. נמצא גם שההחלטה האם להנפיק דוח מתוקן מושפעת ממידת אי-עמידת המידע בשבעה קריטריונים שהחשוב בהם הינו איכות הרווח (quality of earnings).

נדרש:

1. הסבר/י מדוע מחיר המניה של (כל) חברות באותו ענף יורד כאשר אחת מהן מנפיקה דוח כספי מתוקן והאחרות לא?
2. תאר/י למה הכוונה במונח "איכות הרווח" וכיצד הוא נמדד?
3. א. נמצא שעוצמת ההשפעה של הדוח המתוקן היא גדולה ביותר על מניות החברות שאיכות הרווח שלהן נמוכה. מה ההסבר לממצא זה?
ב. מנה/י שלוש מבין שבע התכונות (attributes) של הרווח והשווה/י כל אחת מתכונות אלו לאיכות הרווח מבחינת עוצמת השפעת מעבר המידע (transfer of information) מחברה שהנפיקה דוח כספי מתוקן לחברות באותו ענף שלא הנפיקו דוח כזה.

שאלה 2 - 20%

בהתאם לקונספציה המסורתית משנות השלושים המוקדמות, בעלי המניות הם בעלי החברה, החברה היא ישות נפרדת מבעליה, הדירקטוריון מנהל את עסקי החברה והדירקטורים נבחרים על ידי הנאמנים של בעלי המניות. מאז נוספו לפחות שתי קונספציות נוספות בהקשר למהות חברות בע"מ: (1) "תיאורית בעלי העניין" (Stakeholder Theory), ו (2) האחריות החברתית (Corporate Social Responsibility).

נדרש:

תאר/י והסבר/י בקצרה את ההבדלים העיקריים בין הקונספט המקורי (חוקי, משפטי), "תיאורית בעלי העניין", וקונספט האחריות החברתית. בתשובתך התמקד/י במטרות החברה, זכויות בעלי המניות וחובות וזכויות הדירקטוריון והדירקטורים.

שאלה 3 - 20%

במרץ 2011 החליט הדירקטוריון של סקילקס, חברה ציבורית בשליטת אילן בן דוב, "להעביר 9 מיליון שקל תרומה לחברה הפרטית לוקוס, אף היא בשליטת בן דוב, בהמשך לתרומות בסך 4.9 מיליון שקל שהעבירה סקילקס לחברת לוטוס בעבר" (22 לפברואר 2011 - The Marker). ההחלטה כפופה לאישור האסיפה הכללית.

נדרש:

לסקילקס מספר משקיעים מוסדיים (קרנות נאמנות, גמל וכו') שנמנים עם בעלי המניות. חלק מנציגי המוסדיים אמרו שאין פגם בהחלטה ושיצביעו בעדה באסיפה. האחרים טענו שיצביעו נגד ההחלטה. הנח/י שאת/ה משקיע/ה את ההסכנות שלך בקרנות המנהלות ע"י המשקיעים המוסדיים, האם היית תומך/ת באישור ההצעה או בדחייתה? נמק/י.

שאלה 4 - 25%

אי-תלות רואה החשבון המבקר אמורה להגביר את אמון הציבור בנכונות הדוחות הכספיים של חברה ציבורית שנבדקו ע"י רואה החשבון. ברם, נטען שמכוון שלדירקטוריון (למנכ"ל) יש השפעה גדולה על בחירת רואה החשבון ותיגמולו, הסיכוי לאי-תלות מוחלטת של רואה החשבון הינו נמוך.

נדרש:

1. איזו חלופה או חלופות מוצעות בספרות להגדלת אמון המשקיעים בנכונות הדוחות הכספיים?
2. מה התנאים שצריכים להתקיים ביישום החלופה כדי להשיג את המטרה של הגדלת האמון בנכונות הדוחות הכספיים לעומת המצב הקיים?
3. מה יתרונותיה, אם בכלל, של החלופה המוצעת לעומת המצב הקיים?
4. מה חסרונותיה, אם בכלל, של החלופה המוצעת לעומת המצב הקיים?
5. האם לדעתך ראויה הצעת החלופה לתמיכת הציבור? נמק'י.

שאלה 5 - 25%

אחת המטרות של תקני דוח חשבונאים היא למקסם את האיכות והרלוונטיות של המידע (informativeness) שחברות ציבוריות מפרסמות בדוחות הכספיים. בהקשר זה נמצא שיש קשר בין תכונות הדירקטוריון, וועדת הביקורת של החברה לבין גודל הדירקטוריון והוועדה, רמת הפעילות של מוסדות אלו והפרדת האיוש (והתפקידים) של יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל.

נדרש:

1. מה הם התפקידים העיקריים של הדירקטוריון?
2. מה הם התפקידים העיקריים של ועדת הביקורת?
3. הסבר/י מה מהות הקשר בין גודל הדירקטוריון ורלוונטיות המידע בדוח הכספי?
4. הסבר/י מה מהות הקשר בין רמת הפעילות של הדירקטוריון לאיכות הרווח המדווח?
5. הסבר/י מה מהות הקשר בין הפרדת האיוש של תפקידי יו"ר הדירקטוריון לאלה של המנכ"ל?
6. נטען שרמת איכות הרווח המדווח ורמת הרלוונטיות של המידע המפורסם בדוח הכספי הינם אינדיקציה לטיב קוד הממשל התאגידי של החברה. האם את/ה מסכים/ה לטענה זו? נמק'י.